

Bela i Sebastijan

NIKOLA VANIJE

NAPISAO U SARADNJI SA VIRŽINI ŽUANE

Prevela Vojna Guteša

Beograd, 2014.

Prvi deo

1.

Na besprekorno plavom nebu, toga letnjeg jutra, lebdela je opasnost prikrivena bleštavim sunčevim zracima, koji su se izlivali poput lave i preplavljivali strme padine i planinske pašnjake prošarane cvećem, obasjavajući litice napadnim bleskom, skoro zaslepljujućim.

Uznemiren senkom koja je preletela nebom, stari mrmot ispusti dugačak piskav zvuk kojim je upozoravao na prisustvo bliske opasnosti. Odmah potom, grupa mrmota, koja je do tada predano jela vlati trave na ledini, klisnu prema podzemnim rupama, ali se orao već sjurio sa nebeskih visina, težak kao kamen. U poslednjem trenutku naglo promeni pravac svoga leta i kliznu u nivou zemlje, ogroman i taman, raširenih krila. Zanimajući odrasle, koji su se sklanjali veoma okretno, ustremi se na jedno mladunče što je zbunjeno bežalo. Lako ga ščepa kandžama i uznese u nebo sa nekoliko zamaha krilima. Tamo gore, na vrhu jedne stene, dva izgledneta orlića tražila su hranu.

„Jesi li video?“

Starac se okrete prema unuku koji je bio zastao i zinuo od zaprepašćenja. Njegovo lice, obično spremno na smeh, izgledalo je nabrano od tuge.

„Misliš da će patiti?“

„Ne. Već je sigurno mrtav. Takav je zakon prirode.“

„Je li priroda zla?“

„Nikako. Ali može biti okrutna. I prava je gospodarica. Šta misliš, zašto lovimo?“

Pokaza na svoju pušku, a zatim pokretom brade na drvenu minijaturnu repliku puške, koju je dete s ponosom držalo, a koju je dobilo pre dva meseca povodom proslave osmog rođendana. Budući da se bojava Sebastijanove preosetljivosti, Sezar nije želeo da ga zamajava praznim pričama. Mališa je prerastao doba kada se pričaju bajke, ako je ikada u tom dobu i bio! Ovaj odmahnu glavom, uporno nastavljajući:

„Ali metak ubija odjednom! Od njega se ne pati!“

„Smrt je uvek smrt, zapamti to. Ne pomažu ti izgovori.“

On ponovo krenu i uskoro iza sebe začu sitne korake. Uspinjali su se čutke, ispunjeni veličanstvenom tišinom planine. Prošlo je već sat vremena kako su napustili šumu borova i ariša i krenuli uz severnu padinu masiva; staza je postajala sve strmija. Poprskane mirijadama gorčaca, stričaka i alpskih zvončića, modroplavih i svetloljubičastih, travnate padine širile su sumaglicu poput Mlečnog puta. Kako su odmicali, trava se proređivala, stene preovladavale, a bledoljubičasta boja sapunjače ustupala je mesto retkom žutom cveću kunice.

Jato tetreba ruževaca prhnu iz grmlja divlje ribizle i uzlete u neredu. Starac ih pusti ne pokušavajući da nišani, zadovoljivši se da prebrojava pera u repu najstarijeg mužjaka iz jata.

Usled lepote koja ih je okruživala tokom šetnje, zaboravio je na brige koje ga ponovo obužeše kada primeti trag nasred staze. Ukipi se i dade znak detetu da priđe.

„Pogledaj. Ovakav otisak sa rastavljenim prstima, to ne ostavlja vuk.“

Dete upitno podiže pogled prema dedi.

„To je sigurno Zver.“

Trag, koji se zvezdasto ocrtavao, izgledao je kao da je ugraviran u tlo, poput upozorenja. Mora da su ostali tragovi, usled sunca, nestali u prašini, ali ovaj otisak, zaštićen senkom ogromnog kamena, ostao je netaknut, širok poput otvorene šake.

Pogrbivši se, starac je pažljivo ispitivao okolinu i na kraju uoči još jedan otisak, zaklonjen travnatim uzdignućem. Zabrinuto je promrmljao sebi u bradu:

„Umakla je ka Kretima. Pratićemo je i uz malo sreće...“

„Hoćeš li da je ubiješ, deko?“

„Tri ovce mi je zaklala, tri za sedam dana! Ako je pustim da tako nastavi, pocrkaćemo od gladi. Naravno da ću je ubiti!“

Trudeći se da potisne grimasu bola, uspravi se i zavuče ruku u džep, odakle izvuče puščani metak, koji brzim pokretom stavi u cev svoje stare mauzerke.

„Po ovakvoj vrućini mora da se negde sklonila, možda gore. A sada, hoću da budeš miran kao bubica.“

Dete poslušna bez reči. Telom mu prođoše žmarci straha pomešani sa neobjašnjivim uzbuđenjem. Njegov deda nije bio čovek koji se lako iznervira, ali Zver je napala stado i zato mora da umre.

Hodali su još oko sat vremena dok nisu stigli do prevoja koji je izbijao u podnožje Kreta. Sunce je žestoko peklo, ali to im je bila odlična prilika da iznenade životinju koja je sigurno zaspala u nekoj pukotini u steni ili u nekoj pećini gde caruje svežina. Dokle god je pogled dopirao, mogli su da vide samo snežne vrhove, vrtoglave provalije, šiljke minerala koji su lako mogli da se odlome, sivi masiv grubo izbrazdan erozijom. Ni daška vetra. Grabljivice su napustile podnevno nebo.

Čovek i dete zaustaviše se u senci uzvišenja od naslaganog kamena. Starac to iskoristi da bi Sebastijan utolio žeđ, jer će dan biti dug i neće naći ni kapi vode gore u stenama. On sâm zadovolji se gutljajem pelinkovca. Odahnuše malo pre nego što će ponovo krenuti. Uska krivudava staza krila je opasnosti, ali je Sezar tako dobro poznao planinu da je mogao da prođe tu stazu i vezanih očiju. Što se tiče malog, otkako je prohodao, skakutao je po planinskim stazama i pašnjacima i postao spretan poput mlade divokoze. Već neko vreme Sezar ga je puštao da ide sam, pod uslovom da se strogo pridržava određenih pravila, pre svega da se ne približava Kretima i da se vrati pre mraka.

S vremenom je žeđ ponovo počela da muči Sebastijana. Voda koju je popio na planinskom prevoju samo je pojačala žeđ umesto da je utoli. Jezik mu je bio otežao i s mukom je gutao pljuvačku. Da bi ublažio svoju patnju, netremice je gledao u čaturicu pričvršćenu za Sezarov ranac, koja se ljuljaškala u ritmu hoda, ali se nije usuđivao da

ga zovne da ne bi narušio ritam kretanja. Stari čovek je napredovao sporim korakom, ali tako da nijednog trenutka nije menjao ritam. Da bi pokazao da mu je dorastao, dečak stegnu pesnice, napregnu svoje bolne mišiće i ubrza korak misleći na Zver, dok u sebi ni sam nije bio načisto da li želi da otkriju njeno sklonište, ili se pak nada da će da im umakne.

Odjednom se vazduhom prolomi pucanj, tako snažan da se dečaku učini da je osetio udar vazduha. U stenama, na udaljenosti od oko pedeset metara, odjednom iskrsnu divokoza raskrvavljenih grudi. Zatetura se nekoliko koraka na strmoj steni, a zatim joj se telo strovali, udari u kameni ispust i odskoči, da bi potom nestalo u provaliji. Pad, beskrajn i tih, strašniji od krika.

Sebastijan se suzdržavao da ne zaplače. Za razliku od njega, starac se nije uznemirio, ali je besno opsovao tražeći pogledom krivolovce.

„Zločinačka banda! Ubiti ženku usred leta!“

Ostatak krda divokoza se razbeža, umakavši iz stenovitog kuloara gde su koji minut ranije mirno preživale u hladovini. Majke su žustro gurale svoju preplašenu mladunčad i za tren oka životinje nestale u kamenjaru. Sve osim jedne, jedne tanane siluete koja je toliko drhtala na ispustu u stenama da se, čak i na tom rastojanju, moglo videti njeno krhko telo kako podrhtava.

„Deko, jarence! Gledaj!“

Malo jare, koje je ostalo siročče, nije moglo imati više od dva meseca. Stajalo je na uskom ispustu, na mestu s koga je njegova majka nestala, nemoćno da potraži spas, potpuno samo. Njegovo meketanje, očajničko i razdiruće, paralo je tišinu.

Sezar krenu prema njemu, a za njim Sebastijan, koji je bio zaboravio na glad i žeđ. Kada su stigli na ivicu provalije, upravo iznad jareta koje je i dalje tužno blejalo, pastir proceni rastojanje. Dobrih dvadesetak metara delilo ga je od stene, a nagib je bio previše strm da bi se upuštao u rizik. S druge strane, ako životinju ostave tu, neće preživeti. Naglim pokretom ramena, pastir skinu ranac i na brzinu isprazni sadržaj na zemlju. Užina ispade u prašinu, kao i nož, pijuk i dugačko uže koje je uvek nosio sa sobom na planinu. Odeveza čaturicu i dade znak Sebastijanu da priđe, pokazujući mu na uže.

„Sada me pažljivo slušaj, mali čoveče. Ne možemo ostaviti tu jednu životinju da ovde skapa. Nemamo izbora i moramo delati brzo. Dakle, vezaću te ovim užetom i spustiti te do stene. Stavićeš moj ranac ispred sebe tako da ti bude preko grudi, ovako. Kada stigneš dole, metnućeš u njega jare, da bi ga mogao izneti. Onda ću te ja podići dole. Šta kažeš, da li si sposoban za to?“

Starčevo lice, ogrubelo od godina, bilo je namršteno od zabrinutosti, ali mu je pogled ostajao miran i blistave crne oči blagonaklono su gledale u dete. Sebastijan ćutke klimnu glavom, stegnutog grla i pusti ruke da padnu niz telo, strpljivo čekajući da bude opremljen.

Sezar namesti ranac preko njegovih grudi zategnuvši što je više mogao kaiševе, a zatim provučе užе ispod dečakovih mišica i veza ga oko pazuha pazeći da užе bude dovoljno labavo da mu ne bi sputavalo pokrete. Odmeri još jednom rastojanje, zatim ode da se utvrdi iza jednog malog uzvišenja, da bi mogao imati što bolji oslonac u slučaju da mu ponestane snage. Zaveza užе oko struka i namota ostatak oko nadlaktice. Sve je bilo spremno. Pljunu u dlanove i žustro ih protrlja pre nego što će uzeti užе u šake, istovremeno se snažno odupirući nogama o tlo. Najzad glasno uzdahnu i dade znak detetu.

Sebastijan priđe litici dok mu je dah zastajao od zebnje. Da bi se ohrabrio, pokuša da se usredsredi na jarence, koje je tako tužno blejalo da mu se srce cepalo, a ne na provaliju koja se otvarala pod njegovim nogama. Činilo mu se kao da sve naokolo igra u ritmu njegove vrtoglavice! Jarence mu je izgledalo minijaturno, zarobljeno u uskom ispustu u steni. Životinjica je tako jako drhtala da se nije moglo odrediti da li je to zbog očajničkog blejanja ili pod uticajem straha, ali svakoga trenutka mogla je da se surva. Upravo je to prelomilo Sebastijana. Ne oklevajući više ni časa, obuhvati rukama hrapavu površinu užeta, okači se o njega svom svojom snagom i počе lagano da klizi niz njega, ukrštanih nogu. Kamenje se neočekivano odlamalo i odskakalo oko jareta, ali ga nije dan, pravim čudom, nije pogodio. A onda, a da se to nije moglo uočiti odozgo, zid stene se završi i ukaza se provalija, vezano užе se naglo zategnu i preseče dah Sebastijanu. Oseti da gubi oslonac, ali i pre nego što je i mogao da oseti strah, već se ljuljao u prostoru viseći na užetu poput drvene igračke. Dedin glas je odzvanjao iznad njegove glave:

„Kada se spustiš dole i staviš mladunče u ranac, cimni jako uže i ja ću te izvući. Ne brini, dobro te držim.“

Sebastijan je rešio da ne odgovori, da ne bi još više uplašio jarence koje je bilo podiglo njuščicu i izgledalo kao da ništa ne vidi zenicama prepunim straha. Njegovo blejanje pretvorilo se u srceparajuću tužbalicu i dete je pomislilo da verovatno priziva majku.

Uže se spuštalo na mahove, ali odjednom, usled naglog pokreta ili neke prepreke, Sebastijan poče da se okreće nepravilno oko svoje ose. Sezar prestade da pomera uže dok se nije umirilo. Zatim poče ponovo da ga popušta i dečak kliznu naniže. Nije mogao ništa drugo da uradi, osim da čeka da polako bude spušten, metar po metar.

Sebastijan stiže u blizinu dugačkog i uskog ispusta koji se nalazio na dva dobra metra ispod njega. Potom se zaljulja, prvo nogama, a zatim celim telom. Njegove noge najzad dodirnuše stenu. Odmah potom obema rukama ščepa granu suvog drema i smesti se na steni. Životinja naglo odskoči, zbog čega je mogla da padne u bezdan. Sebastijan učvrsti svoj položaj i malo joj se približivši, uspeo je da svoju slobodnu ruku podvuče ispod jaretovog stomaka, toplog i neizmerno mekog.

„Dođi, maleni, neću ti učiniti ništa našao...“

Mladunčetovo srce je snažno udaralo pod njegovim prstima, koža mu je bila vlažna od znoja. Sebastijan obuhvati životinju i podiže je bez teškoće, zatim, napipavajući, otvori ranac. Jarence je prestalo da bleji i telo mu je odjednom otežalo kao da je shvatilo da je njegova jedina nada da se odatle izbavi počivala u poslušnosti. Sebastijan je uspeo da ga stavi u platneni ranac i stegnuo uzicu ranca da ne bi ispalo. Nakon toga cimnu užetom, ćućoreći:

„Videćeš, sad ćemo se podići i bićeš spaseno. Ne brini, Sezar je jak kao div.“

Osetio je da se polako podiže, a zatim odagna sav strah iz srca, jer je imao gotovo slepu veru u svoga dedu. Jare je mirisalo na mahovinu, toplo krzno i suhu osušenu travu. Sebastijan zagnjuri lice u kratku dlaku i vreme uspona mu se učini kratko.

2.

Dok je dete milovalo jaretovu njuščicu, Sezar izvadi pljosku i otpi dva dobra gutljaja pelinkovca. Alkohol prostruja venama poput talasa i ublaži drhtanje. Ovaj put se zaista uplašio, ne toliko za sebe i svoje staro srce koliko za dečaka. Spremao se da iskapi pljosku kada oseti na sebi pogled negodovanja. Vрати je u džep psujući, a zatim preterano naglasi svoje loše raspoloženje da bi odvratio unukovu pažnju.

„Krenuli smo da ulovimo zver koja nam proždire ovce, a vraćamo se sa jaretom, sto mu gromova!“

Znao je da Sebastijan ne voli da ga vidi da pije. Obično je čekao večer, kada obavi sve poslove, a izbegavao je da pije u planini, naročito kada su bili zajedno.

„Onda se vraćamo?“

„Idemo do katuna. Ali ćemo prvo nešto da prezalogajimo.“

„A ono? Treba mu nadenuti ime.“

„Mogao bi da ga nazoveš Srečko“

„To je ružno! Pošto je siročić, treba mu dati pravo ime...“

Starčevo lice se odjednom smračilo. Sebastijan to nije primetio, obuzet svojom idejom:

„Dobrica, Željko, Čudak... A da te nazovem Munja? ili Grom? Dopada ti se da budeš Grom?“

Katun i torovi sa stadom bili su udaljeni dobar sat hoda. Vratili su se do prevoja, a onda se strmom prečicom spustiše prema planinskim pašnjacima. Starac je osećao kako mu umor otežava noge i osloni se, više nego što je uobičavao, na svoj štap. Nije mu bilo drago što je prekinuo hajku, ali se tešio mišlju da bi, bez sumnje, proveo čitav dan u planini, a da ne bi ušao u trag Zveri. Osećao je da stari i umor u kostima počeo je da ga zabrinjava. Mora izdržati bar još nekoliko godina, koliko je potrebno da dečak postane čovek. Očigledno, Anželina će brinuti o njemu, ali nije mogao očekivati od nje da se žrtvuje, nije to želeo ni u kom slučaju. I ona je takođe usvojeno dete i sada je trebalo da ide na prve igranke i da sanja o prvim ljubavima, a evo, izbio je rat. Ne, nikako to ne sme dozvoliti, vremena su za nju dovoljno teška da bi preuzela na sebe i brigu o detetu koje nije njeno, iako ga je smatrala svojim mlađim bratom.

Ne znajući kakve su misli morale dedu, Sebastijan je poskakivao putem neprekidno motreći na jarence koje je bilo mudro skupljeno u rancu na leđima pastira. Pastir se zareče da će s njim uskoro razgovarati. Kasnije, kada se ovaj prokleti rat bude završio...

Poslednji kilometar prošli su kroz šumu borova i ariša, kroz blagotvornu hladovinu. Najзад, iz drveća izbiše na čistinu i nađoše se iznad prostranog planinskog pašnjaka. Natkriljena kamenim pločama, zgrada se uzdizala na neznatnom uzvišenju. Široka, niska, sive boje, sa dva uska ulaza, ostavljala je utisak samoće i snage. Blage padine, koje su se prostirale svuda naokolo, i gusta trava činile su to mesto idealnim za ispašu, dovoljno prostranim da se tu stoka napasa tokom čitavog leta. Stado je paslo na svom uobičajenom mestu, rasuto prema zapadnoj strani, i sve je izgledalo normalno. Sezar jednim pogledom obuhvati sve ovce i odahnu s olakšanjem.

Priđe jednoj grupi ovaca uz koje su stajala njihova jagnjad i polako oslobodi divokozicu iz ranca. Gladio ga je po vratu, tešeći ga rečima: „Naći ćemo ti novu majku, videćeš.“

Bez oklevanja se uputi prema jednoj usamljenoj ovci, čučnu na nekoliko koraka od nje i pusti mladunče. Sebastijan tiho upita:

„Zašto baš ta? Izgleda kao da je bolesna.“

„Nedavno je ojagnjila mrtvo jagnje. Uskoro ćemo videti da li prihvata tuđe mladunče. Ženka koja je izgubila svoje mladunče spremna je i na najgore i na najbolje. Tvom Srećku je opet neophodno da ima sreće.“

„Ne zove se Srećko!“

„Ćuti i gledaj.“

Životinja se, oklevajući, uputi prema ovcu, privučena neodređenim mirisom mleka. Ženka je imala naduto i bolno vime. Kada se jare priljubi uz njen bok, pokušavajući da sisa, ona ga snažno ritnu, a onda, kao da je promenila mišljenje, poče da ga njuši. Drhteći, jarence se zatetura i ispusti nekakav zvuk između blejanja i žalbe. Da li je to cviljenje odobrovoljilo majku u žalosti za mladunčetom? U svakom slučaju, ona poče snažno da ga liže. Sezar zadovoljno odahnu.

„To je dobar znak, kad ga liže. Spasen je... bar za sada!“

Nesigurno i izglednelo siročje uporno je pokušavalo, njuškajući bokove ovce, da pronađe vime. Najzad ga nađe i poče žudno da sisa. Majka je prestala da ga odbacuje i na kraju se prepusti, pomirena. Sebastijan sede na zemlju, zadivljen prizorom. Sezar ga je posmatrao stegnutog srca. Kada bi posedovao tajnu radosti, svakoga dana bi uzimao po delić, da izazove zadovoljstvo u detetovom srcu. Iznenađeni naleti tuge na Sebastijanovom licu su ga plašili, iako to nije pokazivao. Uspravi se i proteže.

„Dobro, dosta smo gubili vreme. Idem da sateram ovce. Sa tom Zveri koja se šunja tu negde, ne mogu biti miran. Reci Anželini da ču se vratiti kasno.“

Osvrnuvši se još jednom na jare i ovcu, dečak skoči sa zemlje i udalji se trčeći stazom koja je vodila prema selu. Videvši ga tako živahnog, Sezar nije mogao da se suzdrži a da ne vikne i poslednje upozorenje:

„I idi pravo stazom, nemoj da skrećeš, jasno?“

Dete podiže ruku u znak odobravanja, ne okrenuvši se. Ma koliko da je bio izdržljiv, mališan je takođe osećao umor. Sezar sačeka dok se dečak ne izgubi iz vida, zatim se teškim korakom uputi prema stadu i potraži ovcu predvodnicu. Životinja je naučila da sledi jednostavne naredbe. On je pozva i laknu mu kada vide da stado mirno krenu za

Nikola Vanije

njom. Po ko zna koji put ponovi sebi da bi trebalo da nabavi psa. Grupisati stado i nadgledati ovce bez ičije pomoći postalo je preteško za njega. S nostalgijom pomisli na svog starog pratioca, koji je uginuo prošle zime, mešanca ukrštenog sa pirinejskim ovčarom, koji ga je verno pratio više od deset godina.

3.

Pošto je saterao ovce u tor, koji se nalazio u produžetku zgrade, Sezar uđe u glavnu prostoriju katuna. Prostorija je bila niska, prohladna i polumračna, naročito kada se uđe sa dnevne svetlosti. Zastade nekoliko trenutaka, koliko mu je trebalo da privikne oči na polutamu, i činilo se kao da okleva. Drvena vrata, prikrivena u dnu sale, neodoljivo su ga privlačila. Svakako bi mogao malo da gucne da bi došao sebi. Zatim će pomusti ovce i vratiti se ranije u selo. Anželina će biti zadovoljna. Večeraće zajedno, sve troje, kao nekada, a on će Sebastijanu ispričati neku staru legendu ili će s Anželinom razmeniti novosti o susedima. Koliko već dugo nije proveo vreme na taj način? Događaj sa malom divokozom ga je iscrpio. On slegnu ramenima, kivan što ne može da odoli iskušenju. Bila je to krivica satanskog rata, jer sve patnje koje je pohranio u sebi vratile su se s njime... A zatim, nije imao sna. Pravog sna.

U izduženoj prostoriji, koja je služila kao ostava, poznati miris ga ščepa za grlo i on zaboravi na skrupule. Uprkos polutama, razlikovao je jasno konture kazana za rakiju. Čak i zatvorenih očiju poznao je svaku njegovu oblinu, toliko mu je bio blizak. Uze jednu praznu flašu i stavi je ispod bakarne cevi ogromnog kazana, koji je poslednji put napunio dopola. Slušao je pelinovu rakiju kako žubori i osećao kako ga oštar miris alkohola hvata za grlo. Bilo je to obećanje zaborava što je odatle teklo! Pošto je napunio flašu, Sezar je prinese ustima, otpi dobar gutljaj, pa utolivši žeđ, zapucketa jezikom i promrmlja s

odobravanjem: „Čarobno.“ Spremao se da odloži flašu kada začu graju koja je dolazila spolja, zatim snažne udarce koji odjeknuše na vratima. Neko ga je zvao i Sezaru se učini da je prepoznao glas predsednika sela. Odjednom se zabrinu, žurno odloži flašu u podnožje kazana za rakiju, tako brzo da začu dragocenu tečnost kako se izli po podu od nabijene zemlje. Prigušeno opsova i žurno krenu ka vratima dok mu je srce snažno lupalo kao da je uhvaćen na delu. Zatvori brižljivo vrata, nadajući se da niko neće osetiti miris prosutog pelinkovca. U najgorem slučaju, može da kaže da je popio koji gutljaj. Na kraju krajeva, bio je u svojoj kući i mogao je da radi što mu se prohte, pa i da popije koju kad to poželi. Ipak, ako Marsel samo posumnja da poseduje kazan za pečenje rakije, gotov je! S tim prokletim Nemcima, za ono za šta biste ranije platili beznačajnu kaznu, sada vas je moglo uvaliti u ozbiljne probleme. Pa i predsednik sela, koga su pritiskale okolnosti (a i njegova imbecilna priroda) verovao je da mu je dužnost da se povinuje i da krene u lov na sve počiniocce prekršaja. Samo da se ne počne pričati o Pokretu otpora...

On podiže glas, naglašavajući svoju zlovolju da bi tako zvučao što prirodnije.

„Evo stižem! Ne priliči vam da pravite toliku galamu i budite radne ljude!“

Kada je otvorio vrata, snužden izraz Marselovog lica skoro ga zasmēja, ali se brzo ukoči primetivši zbijenu grupicu iza njega. Andre, susedni pastir, koga su pridržavala dva drugara, tiho je ječao, prebledelog lica. Pantalone su mu bile natopljene krvlju i Sezar je na trenutak pomislio da ga je pogodio zalutali metak. Ipak, mogao bi se zakleti da je u toku dana čuo jedan jedini metak. Sezar se namršti još više.

„Šta mu se desilo?“

„Zver! Napala ga je!“

„Zver?!“

Uzrujan pričom, Andre prestade da ječi i nadmeno odgovori:

„Odjednom, bez ikakvog znaka upozorenja. Skočila je na mene a da nisam uspeo ni pušku da podignem. Ništa nisam mogao da uradim zbog teške lovačke opreme. A zatim, nisam očekivao. Paolo je nanišanio i Zver je zdimila.“

Pomenuti Paolo potvrdi šefove reči, dopunivši ih tvrdnjom da njegova puška nije bila čak ni napunjena, ali da životinja zasigurno dobro poznaje moć oružja, jer je šmugnula čim je podigao pušku da nanišani.

„Da si samo video zverku! Pravo čudovište, ogromno, sa očima iz kojih su kuljale vatre pakla! A tek čeljust!“

Uprkos svojoj slabosti, Andre bučno potvrdi, kolutajući ogromnim prestrašenim očima. Pored bola osećala se i iskra apsurdnog ponosa zbog toga što je uspeo da umakne đavolu koji je teroriso taj kraj već nekoliko nedelja. Predsednik sela, uvek pragmatičan, požuri da stiša njegove utiske.

„Možeš kasnije nastaviti s hvalisanjem, sada ti je potrebna dezinfekcija rane...“

Pastir im dade znak da uđu i pokaza na hrastov sto. Uprkos protestima ranjenika, koji je već zamišljao kako mu amputiraju nogu kao 1914, lovci ga položiše na sto od grubo obrađene hrastovine, a Sezar upali uljanu lampu da bi bolje video ranu. Odsečnim pokretom pocepa nogavicu i skloni okrvavljenju tkaninu. Rana je bila duboka, ružan ugriz u gornjem delu lista koji je ukazivao na snažnu čeljust. Isпусти kroz zube zvižduk iznenađenja, a potom ode da potraži metalnu kutiju u kojoj je držao zavoje, melem za rane, igle, konac i staru pincetu. Prvo je trebalo zaustaviti krvarenje i dezinfikovati ranu. Zavuče ruku u džep, moleći boga da mu je ostalo malo pelinkovca u pljosci, inače će biti primoran da se uputi u ostavu u prisustvu drugih. Hvala bogu, nije bio sve popio. Ne obraćajući pažnju na proteste Andrea, čije je lice prebledelo kao u mrtvaca, dade znak da mu pomognu tako što će pridržati ranjenika, zatim nasu alkohol na ranu, što je izazvalo urlik bola. Naljućen tom drekom, on grubo odbrusi:

„Za boga miloga, kako je moguće da tako urlaš! Prestani, Andre, probijaš nam uši. I ti pričaš o heroju!“

„Da me taj gad nije podmuklo napao, sredio bih ga već prvim puščanim metkom!“

„Kada treba smaknuti bespomoćnu divokozu, u tome si sigurno bez premca...“

„Šta hoćeš da kažeš, Sezare?“

Predsednik sela je izgledao ljuto, ali skretanje pogleda potvrdi sumnje starog pastira.

„Jeste li vi možda pucali u ženku pre otprilike tri sata?“

„A kako znaš da je bila ženka“, prostenja Andre, „divokoza se strovalila u provaliju...“

„Jer smo Sebastijan i ja spasli mladunče, eto kako znam! A takođe, ja kada pucam u divljač ne moram ići da joj brojim sise da bih znao je li u pitanju mužjak ili ženka! Dakle, nemoj više da se hvališ sa Zveri, inače ću ispričati okolo svima da ne razlikuješ muško i žensko! Videćeš kako ćeš proći kada na letnjim igrankama budeš hteo da pozoveš devojkicu na ples!“

Poče da se smeje i predsednik se umeša da bi smirio strasti. Marsel je primetio neuobičajenu žestinu kod pastira i više je voleo da ne zaoštava situaciju. Uprkos svom nezgodnom karakteru, Sezaru nije bilo ravnog u lovu na divljač, i kačiti se s njim nije baš bilo pametno, naročito u ova smutljiva vremena.

„Sezare...“

„Šta Sezare? I ti si bio tamo i nisi to sprečio! Kakvi ste mi vi lovci!“

„Nije sad trenutak...“

„Nikada nije trenutak!“

Ipak se smiri, svestan da je preterao. Brzo se pribra i usmeri pažnju na ranu iz koje je krv prestala da teče. Ono najneophodnije je urađeno. Po obodu je rana bila čista, svetlocrvene boje, ali je trebalo da se ušije, jer je ugriz zahvatio duboko u meso. Ne obraćajući pažnju na Andreove grimase, on zaštiti ranu čistom gazom i fiksira je zavojem koji stegnu malo jače, pomalo sa zluradim zadovoljstvom, dajući tako lekciju imbecilu. Ukazao mu je prvu pomoć i to će izdržati onoliko koliko je potrebno da se domognu sela. Gijom će mu ušiti ranu. On upita, manje iz radoznalosti, a više da bi prekinuo tišinu koja je postala neprijatna.

„Jeste li bili na Guržonu?“

„Ne. Zver se okurazila. To se desilo na Glantijerskoj stazi, dok smo se vraćali... Iskrsla je niotkuda i napala nas.“

„O, gospode bože!“

Starčevo lice postade jednako bledo kao i lice ranjenika. Nekoliko trenutaka je ostao nepomičan i nem, paralizovan slikom dečaka koji